

ELMİ FƏALİYYƏTİNİ ESTETİK TƏLİMƏ HƏSR ETMİŞ FƏDAKAR ALİM

professor Yəhya Kərimov,
pedaqoji elmlər doktoru, akademik,
Rusiya Pedaqoji Elmlər Akademiyasının üzvü,
ARTİ-nin baş məsləhətçisi

Pedaqogika aləmində əsl təfəkkür sahibləri çox azdır. Onlardan biri hamının tanıdığı akademik Vidadi Cəmil oğlu Xəlilovdur. O, 1968-ci ildə Azərbaycan Elmi Tədqiqat Pedaqogika İnstitutunun aspiranturasına qəbul olunanda direktorluq onu rəhbərlik etdiyim məktəbəqədər tərbiyə və ibtidai məktəb şöbəsinə göndərdi. Mən məmnuniyyətlə razılığımı bildirdim.

Vidadi Xəlilovun 7 və 132 nömrəli məktəblərdə bu sahədəki fəaliyyəti ilə hələ bir neçə il əvvəl tanış idim.

1961-ci ildə yaradılmış şöbənin estetik tərbiyə sahəsində elmi işçiyə ehtiyacı olduğundan onun şöbəyə gəlməsi məni sevindirdi. Elmdə öz sözü, dəst-xətti, xüsusi bacarığı olan bu gənc böyük ümidlər verirdi.

Vidadi müəllim ilkin fəaliyyəti ilə şöbənin digər əməkdaşlarından fərqlənirdi. Onun fəaliyyəti həmin əməkdaşların inkişafına da təkan verdi. Məktəbəqədər tərbiyə və ibtidai təlimi hərtərəfli əhatə edən möhkəm kollektiv yarandı.

Professor Vidadi Xəlilov respublikamızda keçirilən bütün tədbirlərdə fəal iştirak etmişdir. O, hələ gənc ikən birlikdə Azərbaycanın müxtəlif rayonlarına səfərlər etmişik. Bundan məqsəd yerlərdəki vəziyyəti nəzərə alaraq, müxtəlif praktik məsələlərin həllinə onda maraq oyatmaq, müəllimlərə elmi-metodik kömək göstərməsini təmin etmək olub.

Vidadi müəllimin diqqəti cəlb edən ilk tədqiqatı Azərbaycan xalq yaradıcılığı mövzusunda oldu. Təsadüfi deyil ki, o, 1975-ci ildə “İbtidai siniflərdə Azərbaycan xalq yaradıcılığı nümunələrinin öyrədilməsi estetik tərbiyə vasitəsi kimi” (musiqi və ədəbi folklor nümunələri əsasında) mövzusunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə etdi. Onun elmi rəhbəri tanınmış bəstəkar Qənbər Hüseynli idi. O, tez-tez müzakirələrdə iştirak edir, Vidadi Xəlilovun yaradıcılığının respublika üçün faydalı olacağını bildirirdi. Qənbər müəllimin bu fikri sonralar özünü doğrultmağa başladı.

V.Xəlilov öz üzərində böyük səylə işləyərək, 1994-cü ildə müvəffəqiyyətlə “Azərbaycan ümumtəhsil məktəblərində estetik tərbiyənin nəzəriyyəsi və təcrübəsi” mövzusunda doktorluq dissertasiyasını müdafiə etdi. 1997-ci ildə professor adını aldı.

Adətən, görkəmli alimlərin axtarışlarının nəticələri dərslərlərin tərtibində özünü büruzə verir. V.Xəlilov bu sahədə xüsusi şöhrət qazandı. Elmi dərəcəyə yiyələndik-

dən sonra Vidadi Xəlilovun yaradıcılıq imkanları daha da artdı.1975-ci ildən Əməkdar incəsənət xadimi, Azərbaycanın xalq artisti Oqtay Zülfüqarovla birlikdə orta ümumtəhsil məktəblərinin V sinifləri üçün musiqi dərsləri yazdı. Bununla da o, dərslərlik müəllifliyi fəaliyyətinin təməlini qoydu. O, bir neçə dərslərin müəllifi oldu.

Bu, V.Xəlilovu təlimin məzmunu üzrə digər praktik məsələlərin həllinə yönəltdi. Onun tərtib etdiyi kompleks proqram SSRİ Pedaqoji Elmlər Akademiyası tərəfindən qəbul edildi. O, 1994-cü ildə digər müəlliflərlə birlikdə pedaqoji universitet və institutlar üçün proqram da tərtib etmişdir.

O, 1995-ci ildən Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində, Naxçıvan Dövlət Universitetində, Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Pedaqoji Elmlər İnstitutunda müdafiə şuralarının üzvü olub. V.Xəlilovun rəhbərliyi ilə 15 nəfər namizədlik diplomu almış, 24 nəfərin namizədlik və doktorluq dissertasiyasına rəy verilmişdir.

Vidadi Xəlilov öz fəaliyyətini yalnız respublikada gördüyü işlərlə məhdudlaşdırmadı. O, SSRİ Pedaqoji Elmlər Akademiyasının Rəyasət heyətinin 1978-ci il, iyulun 5-i tarixli qərarı ilə Estetik Tərbiyə üzrə Problem Şurasının üzvü seçildi. Mən də SSRİ Pedaqoji Elmlər Akademiyasının Problem Şurasının üzvü olduğumdan onunla Orta Asiyaya ezam edildik. Biz oranın təcrübəsini öyrəndik, mühüm pedaqoji tapşırıqlar yerinə yetirdik.

Vidadi Xəlilovun görkəmli şəxsiyyətlərə aid məqalələri, kitabları diqqəti cəlb edir. O, “Bəstəkar Süleyman Ələskərov”, “Bəstəkar Qənbər Hüseynli”, “Bəstəkar Oqtay Zülfüqarov” və başqa monoqrafiyaların müəllifidir. Akademik Mehdi Mehdizadə haqqında yazdığı “Əsrə bərabər ömür” əsəri pedaqoji baxımdan çox dəyərlidir.

Professor Vidadi Xəlilovun böyüklüyü onun yalnız gərgin pedaqoji fəaliyyəti, yeni kitablar yazması, qiymətli məruzə və çıxışları, elmlər namizədləri hazırlaması və s. ilə deyil, həm də gələcək fəaliyyət üçün zəngin elmi təcrübəyə malik olduğunu hiss etməsindədir.

Professor Vidadi Xəlilov müəllimlərin, alimlərin estetika ilə əlaqədar məqalələrini mükəmməl redaktə etməsi ilə özünü tanıtmışdır. O, “İbtidai məktəb və məktəbəqədər tərbiyə” jurnalının bütün fəaliyyətində fəallıq göstərmişdir. Bunu nəzərə alaraq, Azərbaycan Təhsil Nazirliyi 2001-ci ildə onu redaksiya heyətinin üzvlüyünə daxil etmişdir. Bundan sonra onun xidməti əvəzsiz olmuşdur.

Vidadi müəllim, Sizə can sağlığı, uzun ömür, ailənizə səadət və xoşbəxtlik, fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram!

JURNAL AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİ YANINDA ALİ ATTESTASIYA
KOMİSSİYASININ QƏRARI İLƏ TÖVSIYƏ
OLUNAN NƏŞRLƏR SİYAHISINA
DAXİL EDİLMİŞDİR.